

Varsinais-Suomen maakunnallinen ilmastovastuujaosto 10.6.2022

MUISTIO

Läsnäolijat: Haliseva-Soila Merja, Harjula Liisa, Pekka Heikkinen, Antti Jyväkorpi, Juha Kaskinen, Klap Aleksis, Kuivanen Jari, Launto-Tiuttu Aino, Leskinen Riikka (sihteeri), Metsänranta Jyri, Myllykoski Nina, Pekka Myllymäki, Ranta Samuli, Salminen Pekka (pj.), Veck Heidi, Jutta Wirén

Vierailevana puhujana: Tia-Maria Virtanen (MMM)

1. Kokouksen avaus

Ennen kokouksen alkua todettiin jaoston puheenjohtajan vaihtuminen ja uusi puheenjohtaja, ELY-keskuksen kehittämispäällikkö Pekka Salminen toivotettiin tervetulleeksi. Uusi puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9.05.

2. Asialistan hyväksyminen kokouksen työjärjestykseksi

Asialista hyväksyttiin työjärjestykseksi.

3. Maankäyttösektorin ilmastosuunnitelma – näkökulmia toteuttamiseen ja toimeenpanoon

Erityisasiantuntija Tia-Maria Virtanen maa- ja metsätalousministeriöstä esitteli ensimmäistä kertaa laadittua maankäyttösektorin ilmastosuunnitelmaa (MISU). (Esitys muistion liitteenä.) Suunnitelma on ollut lausuntokierroksella ja parhaillaan käsitellään lausuntoja ja suunnitelma annetaan eduskunnalle kesällä.

MISUa viedään eteenpäin toimeenpano edellä, keskiössä Hiilestä kiinni - ilmastotoimenpidekokonaisuus, joka pitää sisällään lukuisia hankkeita ja tutkimusta tietopohjan vahvistamiseksi. Pyrkimys on ollut käynnistää toimenpiteitä jo etupainotteisesti, mm. joutoalueiden metsitystuki ja tuhkalannoitustuki sekä useat muut toimenpiteet ovat jo käynnistyneet ennen suunnitelman valmistumista. Alueellisten toimijoiden panos ilmastotoimenpiteissä on välttämätöntä ja eri alueiden erityispiirteet halutaan ottaa suunnitelmassa huomioon.

Jo avautuneelle rahoitukselle on tulossa myös jatkoa ja lisärahoitustarpeita on esitetty, mutta niiden käsittely on vielä kesken.

Vaikutusarvioiden mukaan toimenpiteillä tullaan saavuttamaan 3 Mt Co2-vähennys Seurantajärjestelmää kehitetään vuosien 2022-2024 aikana.

Kasvihuonekaasuinventaarion mukaan metsäala on muuttunut nielun sijaan päästölähteeksi, syynä korkea hakkuumäärä. Paine kotimaisen metsän käyttöön yhä kasvaa maailman tilanteen vuoksi. On olennaista selvittää, miksi puuston kasvu on vähentynyt ja mihin suuntaan ollaan menossa metsän ikärakenteen osalta, mikä on keskeinen asia luonnon monimuotoisuuden kannalta. Asiaa selvitetään ja toivottavasti tulee selkoa lisää, myös inventaario tullaan päivittämään.

Virtanen toi esille, että MISU:n toimeenpanossa halutaan erityisesti huomioida reiluus ja oikeudenmukaisuus. Tällä viitataan paitsi nykyisten ja tulevien sukupolvien väliseen oikeudenmukaisuuteen, myös mautilojen kannattavuuteen ja ruoantuotannon toimivuuteen. Jaostossa myös peräänkuulutettiin konkretiaa siihen, miten oikeudenmukaisuus huomioidaan ruoantuotannon kohdalla, koska sen toimivuus on erityisen tärkeää myös huoltovarmuuden kannalta. Viljelijöiden tulonmuodostus on suuri haaste.

Jaostossa peräänkuulutettiin yhä parempaa yhteistyötä kaupunkien ja kehyskuntien kanssa maankäyttöasioissa ja vahvempaa pyrkimystä tasapainoon kaupunkien ja maaseudun ilmastotoimenpiteiden osalta, jotta myös rakentamisessa ja kaavoituksessa olisi systemaattinen pyrkimys huomioida hiilinieluvaikutus.

Ruoan tuottaminen on keskeinen keino sitoa hiiltä, joten ruoantuotannon edellytyksiin on yhteisesti panostettava. Jaostossa nostettiin esille tarve muokata kannattavuuteen kytkettyjä tukikriteereitä, sillä kannattavuustilanne heikko ja harva tila tuottaa voittoa. Keskiössä usein pellon vesitalous ja vesienhallinnan luonnonmukaiset ratkaisut tärkeitä. Kaiken kaikkiaan hiiliviljelyä tulisi yhä vahvemmin edistää.

Varsinais-Suomen liitto totesi, että MISU:a on kaivattu ja alueellisesta näkökulmasta toivotaan, että ministeriöiden välinen yhteistyö on tiivistä ja toimivaa. Olennaista sitoa luonnon monimuotoisuus hyvin mukaan tähän. Haasteena kuitenkin on se, miten voidaan aluetasolla kartoittaa. Olisi tärkeää saada kansalliset tiedot alueellisesti käyttöön, jotta (esim. kartta-aineistolla), jotta alueellisesti oikeasti voidaan toteuttaa toimenpiteitä.

4. Maankäyttösektorin tavoitteet ja toimenpiteet Varsinais-Suomen ilmastotiekartassa

Merja Haliseva-Soila esitteli luonnosta maankäyttösektorin tavoitteista ja toimenpiteistä. Osiossa kolme kärkiteemaa, lisäksi muutamia täydentäviä kohtia ehdotetaan aiemmin hyväksytyyn maatalouden osioon. (Ehdotus on muistion liitteenä.) Metsät ovat hyvin merkittävässä osassa, tukeudutaan Lounais-Suomen metsäohjelmaan

Jaoston jäsenet ehdottivat lisäksi liittyen olemassa olevan rakennetun ympäristön hyödyntämisestä sekä Kupittaa siirtolapuutarhan säilyttämisestä.

Jaostossa käydyn lähetekeskustelun jälkeenkin osioon mahdollista vaikuttaa. Syksyllä järjestetään laajempi keskustelu aiheesta ja sen jälkeen osio on kommentoitavana.

5. Tiedoksi tuotavat asiat

Kerrottiin, että maakuntastrategian toimeenpanosuunnitelma ilmastovastuujaoston osalta on luonnosteltu kevään aikana ja sitä päivitetään yhteisesti seuraavan vuoden aikana.

Maakuntastrategian toimeenpanosuunnitelma kokonaisuudessaan (sisältäen kaikki verkostot) löytyy tästä linkistä: [Maakuntaohjelman 2022-2025 toteuttamissuunnitelma - Varsinais-Suomen liitto \(varsinais-suomi.fi\)](#)

Varsinais-Suomen CO₂-päästötiedot 2020 julkaistiin loppukevällä. Vauhti maakunnassa on ollut muuta maata vauhdikkaampi, mutta edelleen matkaa on. Tiedote aiheesta löytyy tästä linkistä:

[Varsinais-Suomen päästötiedot osoittavat onnistumisia ja parannettavaa | Ympäristö NYT \(ymparistonyt.fi\)](#)

Tiedoksi myös laadittu katsaus aurinkosähkön tuotannosta Varsinais-Suomessa. Linkki katsaukseen: [Aurinkosähkön tuotanto Varsinais-Suomessa 2016–2021 – Valonia](#)

Parhaillaan lausuttavana juuri hyväksytyn Ilmastolain kuntia koskevat veloitteet, joissa pääveloitteena on se, että tulisi laatia tavoitteellinen ilmastosuunnitelma, joka tarkistettaisiin kerran valtuustokaudessa.

6. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 10.57.